

TISKOVÁ ZPRÁVA

30 LET OD VZNIKU LETECKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY V PRAZE

Dne 1. dubna 1987 zahájilo provoz středisko Letecké záchranné služby v Praze. Na jehož vzniku se podíleli pracovníci Letecké správy Federálního ministerstva vnitra a Záchrané služby hl. m. Prahy. Názvy obou organizací se sice změnily, ale původní partnerství vydrželo celých 30 let, a tak i nyní na provozu stanoviště s označením „Kryštof 1“ zajišťují letečtí odborníci letecké služby Policie České republiky a tým lékařů a záchranářů Zdravotnické záchranné služby hlavního města Prahy a Středočeského kraje.

Historie letectva při záchranné činnosti sahá až do doby četnických leteckých hlídek tedy do třicátých let, kde úkolem četnických hlídek bylo ve smyslu výnosu MV č. 45.886/13-1935, aby ve svěřeném obvodu mimo jiné „*konaly službu pomocnou a záchrannou např. poskytování pomoci při živelných pohromách, při leteckých nehodách, při šetření o příčinách leteckých katastrof, pokud by nešlo o letadla vojenská*“. V této době se spíše jednalo o sporadické lety s pacienta nebo lékaři.

Zlom nastal s rozvojem vrtulníkové techniky. Možnost přistání a vzletu v těžce nepřístupném terénu nebo visu nad zvoleným místem zásahu předurčilo tuto techniku k provádění záchranných činností. V šedesátých letech se začala využívat malá dopravní letadla pro rychlou přepravu pacientů na větší vzdálenosti a také vrtulníky pro záchranné akce ve Vysokých Tatrách. První akce s přistáním ve Vysokých Tatrách se uskutečnila 23. 9. 1965, kdy byla jugoslávská horolezkyně zachráněna v oblasti Doliny Zlomísk. V červnu 1965 byly poprvé použity záchranné vrtulníky při povodních. Nad zatopenými oblastmi se navigovalo pomocí stopek a kompasu.

Důležitým mezníkem byl 2. mezinárodní kongres záchranných služeb AIRMED 85, kde byla i československá delegace. Na základě získaných zkušeností následně vznikl tým specialistů při Federálním ministerstvu dopravy, jehož úkolem bylo připravit podmínky pro zavedení letecké záchranné služby v tehdejší ČSSR. Vznikla tak koordinační skupina, kam byli přizváni i zástupci Státní letecké inspekce, Ministerstva zdravotnictví, Horské služby, Záchrané služby Praha a České státní pojišťovny.

Započaly se provádět první ověřovací lety, kdy na palubě vrtulníku byl lékař a záchranář s potřebným vybavením. K této činnosti patřil i výběr vhodných míst pro přistání u nemocnic (speciální heliporty začaly vznikat teprve později). V průběhu příprav byla vyvinuta a vyrobená zdravotnická zástavba do vrtulníku MI-2 včetně umístění lékařských přístrojů a léků. Samostatným řešením bylo přizpůsobení a konstrukce nosítek, která byla podle tehdejších předpisů uznána jako průmyslový vzor. Tento systém byl později převzat i ostatními provozovateli letecké záchranné služby a dokonce i výrobce upravil sanitní verzi vybavení vrtulníků.

V souvislosti s nárůstem počtu dopravních nehod a s tím souvisejících úrazů a díky kvalitě celkové detailní přípravy na provoz Letecké záchranné služby došlo k vyhodnocení situace na úrovni vlády. V březnu 1987 pak byla uzavřena dohoda mezi tehdejšími Federálními ministerstvy vnitra, dopravy a zdravotnictví o zřízení zkušebního provozu na středisku

Letecké záchranné služby v Praze, s využitím vrtulníků typu MI-2 Leteckého oddílu Federálního ministerstva vnitra. V dubnu 1987 byl pak zahájen vlastní zkušební provoz. Velkým přínosem byl i přístup České státní pojišťovny, která z fondu prevence škod vyčlenila na zkušební provoz tři miliony korun, což byla na tehdejší dobu velmi vysoká částka.

zdravotnická zástavba vrtulníku MI-2

Zásah LZS u nehody autobusu na Rozvadovské spoje

Zkušenosti získané z provozu střediska LZS Praha pomáhaly při vzniku dalších základen, až došlo v devadesátých letech k dokončení stávajícího systému pokrytí České republiky, který je tvořen deseti středisky a svým celoplošným pokrytím, kvalitou a výsledky se řadí mezi první místa v Evropě.

V téže době došlo k modernizaci letadlového parku a na stanovišti LZS Praha se objevily moderní a výkonné americké vrtulníky střední kategorie Bell 412. Podstatně lepší výkonové parametry spolu s moderním navigačně-pilotážním systémem umožnily zavedení nepřetržité, 24 - hodinové pohotovosti.

V současnosti je stanoviště „Kryštof 01“ po technické stránce zajišťováno moderními vrtulníky EC-135T2. Tyto vrtulníky patří k špičce a jde v současnosti o nejobvyklejší typ, nasazovaný v mnoha vyspělých zemích pro potřeby letecké záchranné služby. Technická vyspělost těchto moderních vrtulníků posunula možnosti záchrany zase o významný kus dále. V základní konfiguraci pojmu jednoho ležícího pacienta, lékaře, záchranáře a dva piloty.

Vrtulník EC 135T2

Dne 30. března 2017 proběhlo v rámci 30. výročí založení Letecké záchranné služby v Praze slavnostní shromáždění v areálu hotelu Spiritka, kterého se zúčastnili zejména bývalí i současní zaměstnanci Letecké služby Policie ČR a Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy a Středočeského kraje a zaměstnanci Letecké služby Policie ČR, kteří se podíleli a podílejí na bezchybném provozu Letecké záchranné služby na stanovišti "Kryštof 1". Vážené hosty přivítali ředitelé obou zainteresovaných útvarů MUDr. Petr Kolouch, MBA a plk. Ing. Tomáš Hytych. Z jejich rukou poté zaměstnanci, kteří se velkou měrou a úsilím zasloužili o vybudování Letecké záchranné služby v Praze, převzali ocenění a věcné dary. Zaměstnancům poděkovali i zástupci státní správy, a to jak Ministerstva vnitra ČR, Policejního prezidia ČR, tak i Magistrátu hl. m. Prahy. Při tom mimo jiné zaznělo:

"Je třeba ocenit práci a poděkovat všem, kteří se aktivně podíleli na činnosti střediska Letecké záchranné služby v Praze, přispěli tak k vybudování stávajícího funkčního systému a zasloužili se o propagaci dosažených výsledků i na mezinárodním poli. Díky pražskému stanovišti Letecké záchranné služby a postupnému zřízení dalších se podařilo vrátit zdraví a život desítkám tisíc zraněných a nemocných. Zrod Letecké záchranné služby, u nějž byli vedle dalších i pracovníci pražské a středočeské zdravotnické záchranné služby, piloti a technici vrtulníků se sférickým červeno-modro-bílým trojúhelníkem ve znaku, je šťastným datem pro mnoho našich spoluobčanů a jejich blízkých".

Hodinky české značky Prim z limitované edice 11 kusů jako věcný dar, spona je vyrobena podle vzoru originální používané u LZS